

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-904/23-C
Sp. zn. ČŠIC-S-161/23 C

Název	Základní škola a Mateřská škola Štěkeň, okres Strakonice
Sídlo	Slatinská 155, 387 51 Štěkeň
E-mail	skola@zssteken.cz
IČO	75 000 521
Identifikátor	650 044 860
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimíra Cimrhanzlová
Zřizovatel	Městys Štěkeň
Místo inspekční činnosti	Slatinská 155, Štěkeň Školní 188, Štěkeň
Inspekční činnost na místě	3. 10. 2023 – 5. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Štěkeň, okres Strakonice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 181 žáků v devíti třídách, školní družinu navštěvovalo 71 účastníků ve třech odděleních. Mateřská škola poskytovala

k termínu inspekce vzdělávání 46 dětem ve dvou třídách, z toho 17 dětem předškolního věku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizační struktura školy je funkční. Ředitelka školy část řídicích kompetencí adekvátně delegovala na zástupce základní školy a učitelku mateřské školy pověřenou vedením. Do své koncepce ředitelka školy účinně zahrнула opatření, která vycházejí z doporučení při předchozí inspekční činnosti. Došlo ke zlepšení materiálních podmínek v oblasti digitálních technologií, k posílení kvality vzdělávacího procesu přispělo další vzdělávání pedagogů zaměřené především na formativní hodnocení, které se daří uplatňovat v základním vzdělávání, méně již v předškolním. Kontrolní činnost je plánovitá, hospitace poskytují potřebnou zpětnou vazbu pedagogům obou součástí školy. V menší míře se škola věnuje evaluaci vzdělávacích procesů směrem k dětem a žákům. Vzhledem k chybějící systematické analýze výsledků vzdělávání nejsou následná opatření cílena na konkrétní individuální potřeby dětí a žáků. Dílčí nedostatky v dokumentaci byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Učitelce pověřené vedením mateřské školy se dlouhodobým systematickým úsilím daří budovat pedagogický sbor sdílející společnou vizi vzdělávání, která se v současném pojetí opírá hlavně o vzdělávací obsah a přípravu dětí na přechod do základní školy, méně pozornosti je věnováno rozvoji kompetencí a diferenciaci cílů vzdělávání. Vzájemná podpora a spolupráce všech pedagogických pracovníků pozitivně ovlivňuje kvalitu klimatu v mateřské škole. Systém vyhodnocování dílčích zjištění je nastaven, provázání dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s potřebami školy je však spíše v počátku. Funkční spolupráce pedagogů v základní škole je založena především na každodenním setkávání a sdílení informací. Systematicky a s pozitivním dopadem je nastavena podpora začínajících učitelů. Vedení školy vytváří podmínky pro další profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Z průběhu hospitovaných hodin bylo patrné, že v dalším vzdělávání je důraz kladen na formativní hodnocení a jeho postupnou aplikaci, dostatečná pozornost však není věnována aktivizujícím metodám a formám výuky či průběžnému vyhodnocování výsledků vzdělávání. Přínosná je spolupráce pedagogů obou typů vzdělávání se zahraničními školami v podobě stáží.

Úzká spolupráce školy se zřizovatelem se projevila v postupném zlepšování materiálních podmínek vzdělávání. Obě budovy školy i jejich vybavení procházejí obnovou, do jedné z tříd mateřské školy však byl nakoupen nábytek, který pouze částečně respektuje fyziologické potřeby dětí. Aktivní učení, vztah k přírodě i pohybu podporuje školní zahrada s naučnými prvky. Příspěvek zřizovatele ve formě knih pro žáky první třídy přispívá k rozvoji kladného vztahu ke čtení. Vedení získává další finanční prostředky z projektů, zřejmě jsou také investice do ICT vybavení, které je pravidelně využíváno a slouží k rozvoji digitálních kompetencí dětí a žáků. Škola se aktivně zapojuje do života obce, spolupracuje s místními spolky a organizacemi, podporuje rozvoj prosociálních kompetencí dětí a žáků, kteří si tak vytvářejí vztah a sounáležitost k místu, kde žijí. Škola zpravidla kooperuje s okolními základními školami ve sportovních soutěžích, popřípadě při výjezdech žáků do zahraničí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při sledovaných činnostech v mateřské škole vládla příznivá atmosféra pomáhající zvládnout aklimatizaci zvláště nejmenších dětí. Vzájemná spolupráce učitelek a dostatečná doba překrývání přímé pedagogické činnosti napomáhaly plnění záměrů. Vzdělávací nabídka vycházela z cílů vzdělávání, zohledňovala aktuální podmínky, cílený rozvoj kompetencí však nebyl patrný, rovněž v průběhu některých hospitací režim dne neodpovídal individuálním potřebám dětí. Ranní komunitní motivační kruh umožňoval dětem procvičit si dříve získané vědomosti, a předělit tak spontánní a řízené aktivity. Zařazované řízené činnosti účelně podporovaly objevování, dávaly do souvislosti zvolená témata se světem kolem nás. Během spontánních aktivit měly děti dostatečný prostor pro vyjádření svých myšlenek a názorů, důraz byl kladen na zniřnění pravidel soužití, sporadicky však navazovaly na řízené činnosti. Pobyt venku měl požadovanou délku, umožňoval rozvoj fyzické zdatnosti a pohybových dovedností. Ve všech činnostech děti plnily úkoly zpravidla stejné náročnosti, nebyly vytvořeny podmínky pro individuální potřeby dětí. Při hodnocení vzdělávacích výsledků učitelky používaly srozumitelný jazyk, motivace do další činnosti byla patrná zvláště u úspěšných dětí, práce s chybou a podstatné prvky formativního hodnocení, jako je sebehodnocení a vzájemné hodnocení, nebyly zaznamenány ani u nejstarších dětí.

V základní škole byly hospitované hodiny připravené, převažovala dobrá pracovní atmosféra, ve třídách byla patrná společně nastavená pravidla vzájemných vztahů, která se dařila dodržovat více na 1. stupni. Na obou stupních učitelé kladli na žáky přiměřené požadavky, zpravidla byl žákům prezentován cíl hodiny, v průběhu hodiny docházelo k ověřování vlastního osvojení učiva. Převažovala frontální výuka s různou mírou efektivit, některé kooperativní činnosti, jako je práce ve dvojici či skupinová práce, byly zařazovány více na 2. stupni, avšak účinný dopad na aktivní učení žáků byl zaznamenán sporadicky. Propojování daných jevů do souvislostí se dařilo spíše na 1. stupni. Výuka byla podpořena názornými pomůckami, byla provázána s reálným životem, funkčně byly zařazeny mezipředmětové vztahy. Výuka cizích jazyků byla vedena v cílovém jazyce, žáci tak měli možnost upevňovat schopnost porozumění, menší prostor byl dán komunikačním dovednostem. Diferenciace byla zaznamenána pouze u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Chyběla práce s různými informačními zdroji podněcující rozvoj kritického myšlení, gradované úkoly, úkoly různé obtížnosti s možností výběru zaznamenány nebyly. Ve většině sledovaných hodin docházelo ke shrnutí hodiny žáky, ojediněle bylo cíleno na individuální pokrok žáka s dopadem na jeho vlastní učení a zažívání úspěchu.

Škola se v různé míře zaměřuje na rozvoj gramotností. Digitální kompetence byly rozvíjeny spíše v hodinách informatiky, méně v ostatních předmětech. Součástí výuky především na 1. stupni je mimočítankové čtení, čtenářskou gramotnost umožňuje posilovat i obnovený knižní fond. Finanční gramotnost je rozvíjena v samostatném předmětu na 2. stupni, přírodovědná gramotnost formou projektů, exkurzí či badatelského kroužku.

Zájmové vzdělávání vhodně navazuje na vzdělávání základní a rozšiřuje ho. Při sledovaných činnostech ve školní družině panovalo vstřícné klidné klima. Účastníci aktivně využívali možnosti výběru ze zajímavých individuálních i skupinových aktivit. Činnost školní družiny je pravidelně doplněna zájmovými útvary z oblasti pohybové, umělecké a dramatické výchovy, organizovány jsou výlety do okolí, malé družinové olympiády či projektové aktivity ve spolupráci s dalšími organizacemi regionu. Tyto aktivity pozitivně přispívají k celkovému harmonickému rozvoji a přátelským vztahům účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pokroky jsou u dětí v mateřské škole pravidelně sledovány a na základě vzájemných konzultací učitelek zapisovány do záznamového systému pedagogické diagnostiky. Ve sledovaném průběhu vzdělávání bylo patrné, že tento systém je formální a pro svůj rozsah neumožňuje vhodně plánovat a zohledňovat přípravu vzdělávací nabídky u dětí s ohledem na jejich individuální potřeby. Vyvozování závěrů z této diagnostiky neposilují ani pedagogické rady, které jsou spíše provozního charakteru.

Ve třídě dětí s povinným předškolním vzděláváním se aktivity cíleně vztahovaly k přechodu na základní školu. Vhodně byly zařazovány aktivity rozvíjející samostatnost, nácvik správného úchopu psacího náčiní. Práci u stolků znesnadňovala velikost nábytku, která neumožňovala správný posed, špatné návyky jako např. sezení na patách byly učitelkou napraveny spíše výjimečně. Využívaly byly robotické didaktické pomůcky, důraz byl vhodně kladen i na environmentální vzdělávání a vztah k obci a regionu. Spolupráce školy se zákonnými zástupci i obcí se promítá do všestranně příznivých vztahů, úroveň klimatu školy je monitorována pomocí dotazníků pro rodiče. Úzká spolupráce mateřské a základní školy formou společných aktivit napomáhá předcházet školní neúspěšnosti dětí po nástupu do základního vzdělávání. Ke zkvalitňování předškolního vzdělávání také přispívá vzájemná komunikace o vzdělávacích výsledcích dětí po nástupu do základní školy.

V základním vzdělávání využívá škola pro hodnocení výsledků žáků interní standardní hodnotící nástroje, písemné a ústní zkoušení. V průběhu školního roku škola sleduje žáky ohrožené školní neúspěšností, nabízí doučování i osobní konzultace s vyučujícím, navrhované formy podpory jsou zákonnými zástupci a žáky využívány v rozdílné míře. Výsledky vzdělávání žáků jsou za dané období projednány pedagogickou radou a sumativně zhodnoceny, podrobnější analýzu zjištění však škola nezpracovává. Přestože se škola snaží aplikovat prvky formativního hodnocení, cílené vyhodnocování vzdělávacího pokroku každého žáka není nastaveno. Služby školního poradenského pracoviště zajišťují ředitelka školy ve funkci výchovné poradkyně, školní metodička prevence a školní speciální pedagožka. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně práce asistentek pedagoga byla ve sledovaných hodinách plně funkční, rovněž diferenciací zadávaných úkolů přispívala k zapojení žáků do všech aktivit uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu. Efektivita nastavených opatření však není průběžně vyhodnocována s ohledem na individuální vývoj žáků. Pozitivním prvkem v oblasti prevence jsou také pravidelné třídnické hodiny a práce školního parlamentu, v případě potřeby i zjišťování klimatu třídy či dotazníkové šetření u zákonných zástupců. Školní speciální pedagožka neměla v době inspekční činnosti jasně vymezené kompetence a její potenciál škola příliš nevyužívala.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků informováni na třídních schůzkách, průběžné předávání informací zefektivnilo zavedení elektronického informačního systému. Škola podporuje účast žáků ve vědomostních i sportovních soutěžích a olympiádách, žáci jsou úspěšní nejen v okresních kolech, ale i v krajských kolech dosahují předních umístění.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke generační výměně pedagogického sboru.
- Zlepšily se materiální podmínky renovací prostor v obou budovách školy, byla dokoupena digitální technika, došlo k obnově školní zahrady.
- Další vzdělávání pedagogů se rozšířilo o oblast formativního hodnocení, byl nastaven systém podpory pro začínající a nové učitele.

Silné stránky

Základní škola

- Škole se daří ve spolupráci s místními organizacemi zapojovat žáky do života obce. (1.5)

Školní družina

- Realizované aktivity zájmového vzdělávání systematicky podporují osobnostní rozvoj účastníků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Při tvorbě vzdělávacího obsahu nejsou vždy zohledňovány specifické potřeby dětí. (4.1)
- Výsledky pedagogické diagnostiky nejsou systematicky využívány k diferenciaci vzdělávací nabídky, v dostatečné míře nejsou uplatňovány prvky formativního hodnocení. (4.3)
- Výchovně-vzdělávací strategie, které pomáhají dětem vytvářet pozitivní vztah k učení, jsou zařazovány v rozdílné míře. (4.4)

Základní škola

- Škola neprovádí systematickou analýzu procesu vzdělávání a nepřijímá potřebná opatření ke zkvalitnění vzdělávání každého žáka. (2.1)
- Individualizace a diferenciaci dostatečně nezohledňuje individuální schopnosti žáků, je zaměřena pouze na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se při tvorbě vzdělávací nabídky v mateřské škole primárně na rozvoj kompetencí, respektovat biorytmus a individuální potřeby dětí v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Důsledně dodržovat zásady práce s chybou, uplatňovat podstatné prvky formativního hodnocení, umožnit každému dítěti zažít úspěch.
- Vybavit třídu dětí v povinném vzdělávání nábytkem, který umožní dodržovat správné držení těla.

- V základní škole provádět systematickou analýzu ve všech oblastech vzdělávání, přijímat potřebná opatření s vyhodnocením jejich úspěšnosti.
- Zohledňovat individuální schopnosti dětí a žáků formou vhodné individualizace a diferenciací.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listiny ze dne 16. 9. 2002 včetně dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení platný v době inspekce
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 7. 10. 2020
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s účinností od 1. 9. 2022
5. Školní řád základní školy s účinností od 1.9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro základní školu s účinností od 1. 9. 2013 včetně revizí poslední ze dne 1. 9. 2023
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2023
8. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 24. 9. 2023
9. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2023
10. Plán DVPP 2023/2024
11. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování dětí a žáků
12. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024
13. Záznamy z pedagogických rad (aktuální zápisy a zápisy za poslední školní rok)
14. Výroční zpráva
15. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování
16. Třídní knihy školní rok 2022/2023 a 2023/2024
17. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci
18. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence (přidělená dotace, rozvojové programy a jiné projekty poskytnuté ze státního rozpočtu, a to včetně vypořádání)
19. Dokumentace pro kontrolu školního stravování
20. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, školní inspektor

Mgr. Marcela Háková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

23. 10. 2023